

Eduskuntaraportti: Ulkoasiainneuvosto puolustusministerikokoonpanossa 11.2.2026

Kokous

Puolustus-UAN 11.2.2026

EU:n puolustusministerit kokoontuivat Brysselissä 11.2.2026. Kokouksessa oli kaksi varsinaista aihetta: Ukrainan sotilaallinen tuki mukaan lukien puolustusinnovaatiot, sekä illalliskeskustelu vuoden 2026 näkymistä. Suomea kokouksessa edusti puolustusministeri Antti Häkkänen.

Ukrainan uusi puolustusministeri Mykhailo Fedorov avasi sodan tilanetta, sotilaallisen tuen tarpeita ja Ukrainan puolustusteollisuuden toimintaa. Ukrainan sotilaallisessa tuessa jäsenmaiden puheenvuoroissa painottui Ukrainan ilmatorjunnan tukemisen tärkeys. Juuri hyväksytty Ukrainan tukilaina on tärkeä edistysaskel, mutta monissa puheenvuoroissa korostui, että kahdenvälisen tuen jatkaminen on keskeistä Ukrainan tarpeisiin vastaamiseksi.

Illalliskeskustelussa moni jäsenmaa painotti jäsenmaiden omistajuutta laadittavasta turvallisuusstrategiasta. Lisäksi korostui mm. Euroopan vastuunotto omasta puolustuksestaan, Yhdysvallat-suhde sekä Venäjän pitkäkestoinen uhka.

1. AOB: Merellinen kokoontuminen Itämerellä

Espanja alusti lyhyesti ylimääräisessä agendakohdassa ehdotuksestaan merioperaatiolle (naval gathering) Itämerellä. Yhteistoiminta varmistaisi, että Itämeren toimintaympäristö tulisi laajasti tutuksi, joka olisi nykyisessä toimintaympäristössä tärkeää. Jäsenvaltioiden huomioissa korostui se, että toimintaa on tärkeä kartoittaa Naton ja Baltic Sentryn kanssa yhteistyössä.

2. Sotilaallinen tuki Ukrainalle, mukaan lukien puolustusinnovaatiot

KEVPJ Kallas alusti asiakohtaa, jonka alkuun oli kutsuttu mukaan **Ukrainan uusi puolustusministeri Mykhailo Fedorov**. EU on Ukrainan suurin tukija. Puolustusinnovaatiot ovat strategisesti tärkeitä, ja tässä EU-Ukraina yhteistyön kehittäminen on tärkeää. Juuri hyväksytty Ukraina-tukilaina antaa ennakoitavuutta tukeen. On tärkeä jatkaa muun muassa EIP:n rahoitusmahdollisuuksien kartoittamista Ukrainan kanssa tehtävään yhteistyöhön. Kaksi uutta suunniteltua koulutuskeskusta vahvistaisi

Ukrainan asevoimien koulutusta, näiden rahoituksesta puuttuu tällä hetkellä 35 miljoonaa euroa. Turvattujen yhteyksien osalta on tulossa KEVPJ:n ja komissaari Kubiluksen yhteiskirje, joissa jäsenmaita pyydetään mukaan aloitteeseen. Aloitteessa 50 % rahoituksesta tulee komissiolta.

Ukrainan puolustusministeri Fedorov kiitti EU:ta tuesta ja poliittisesta yhtenäisyydestä. Venäjä teki viime viikolla suurimman ballistisen ohjusten iskun sodan aikana, eikä selvästi ole valmis neuvotteluihin. Venäjä iskee siviilejä vastaan, koska se ei onnistu etenemään taistelukentällä. Venäjä on tänä vuonna menettänyt sotilaita kuolleina ja haavoittuneina 35 000 sotilaan kuukausitahtia. Ukrainan tukilainan toimeenpanossa on tärkeä mahdollistaa maksimaalinen joustavuus. Tänä päivänä ylivoimaisesti suurin osa iskuista tehdään drooneilla, ja Ukrainalla onkin tarve keskittyä kustannustehokkaan droonitorjuntaan. Tarvetta on myös erityisesti ilmatorjuntaohjuksille. Yksityisen sektorin merkitys on suuri droonituotannolle, kuin myös muulle puolustustuotannolle. Eurooppalaiset kumppanit arvostavat Ukrainan teknologista osaamista. Ministeri nosti puheenvuorossaan myös esille kognitiivisen sodankäynnin merkityksen.

Suomen kysymyksessä kysyttiin Ukrainalta näkemyksestään, mikä tekijä saisi Venäjän lopettamaan hyökkäyksensä ihmishenkien menetys ei näytä sitä tekevän, mutta voisiko esimerkiksi öljynviennin loppuminen tai talousvaikeudet saada sen aikaan.

Ukrainan mukaan Ukrainassa suunnitelma sodan lopettamiseksi etenee presidentti Zelenskyn järjestämänä diplomaattista ja puolustuksellista raidetta pitkin.

Puolustus- ja avaruuskomissaari Kubilius painotti myös kahdenvälisen tuen merkitystä, laina katkaa vain osan Ukrainan sotilaallisista tarpeista vuosien 2026–2027 osalta. EU-Ukraina yhteistyön prioriteetit tulee olla: ilmatorjuntatuki, droonit ja droonintorjunta, sekä pitkän kantaman 155mm ammusten toimitus. Ukraina on tärkeä sisällyttää Euroopan puolustusteollisuusohjelmaan, mukaan lukien EU:n puolustusaloitteissa mainittuihin lippulaivaprojekteihin. On tärkeä hyödyntää EU:n satelliittikyvykkyys- ja tarkastella mahdollisuuksia drooneissa tehtävään yhteistyöhön Ukrainan kanssa.

Uusi Ukraina-laina toivotettiin lähes kaikkien jäsenmaiden puheenvuoroissa tervetulleeksi. Useat jäsenmaat painottivat myös joustavuuden merkitystä Ukrainan tukilainassa, ja korostivat Euroopan investointipankin rahoitusmahdollisuuksien tarkastelun tärkeyttä. Myös EUMAM Ukraina-koulutusoperaation tärkeyttä alleviivattiin laajalti.

Lopuksi **KEVPJ Kallas** pyysi jäsenmaita käymään keskusteluja myös muiden hallinnonalojen kanssa Euroopan investointipankin rahoitusmahdollisuuksien tutkimiseksi. Euroopan ulkosuhdehallinto tulee tarkastelemaan ja ehdottamaan toimia Ukrainan satelliittituen vahvistamiseksi. Niille maille, jotka eivät voi antaa sotilaallista tukea, olisi erityisesti nykytilanteessa tärkeä antaa tukea esimerkiksi Ukrainan energiasektorille.

3. Epävirallinen illalliskeskustelu: näkymät vuodelle 2026

KEVPJ Kallas kuvasi tilannetta, jossa uudelle turvallisuusstrategialle on tarve; ulkoiset uhkat kasvavat, Yhdysvaltojen politiikka muuttuu ja sääntöpohjainen maailmanjärjestys rapautuu. **Komissaari Kubilius** totesi vuoden 2026 tavoitteiksi Ukrainan tuen jatkamisen ja itsenäisemmän Euroopan. Puolustusteollisella puolella on saavutettava nopeita tuloksia mm. lippulaivahankkeiden avulla. Kubilius pyysi jäsenmaita informoimaan tuotantoviivästyksistä, jotta komissio voi ymmärtää niiden syyt paremmin.

Keskustelussa moni jäsenmaa painotti jäsenmaiden omistajuutta laadittavasta turvallisuusstrategiasta. Puheenvuoroissa toistuivat myös Euroopan tarve ottaa enemmän vastuuta puolustuksesta, investoida suorituskykyihin, vahvistaa puolustusteollista pohjaa ja jatkaa Ukrainan tukea. Samalla painotettiin sitä, että suhde Yhdysvaltoihin on edelleen elintärkeä sekä että Venäjä muodostaa pitkäkestoisesta uhan. Myös Eastern Flank Watch mainittiin useassa puheenvuorossa.

Suomen puheenvuorossa muistutettiin realismista; sekä EU:ta että Natoa tarvitaan omiin rooleihinsa ja Yhdysvallat on pidettävä mukana, vaikka Nato asteittain muuttuu eurooppalaisemmaksi. Totuus on,

että joissakin suorituskyvyissä olemme riippuvaisia kolmansista maista. Turvallisuusstrategian on perustuttava yhteiseen uhka-arvioon. On tärkeä huomioida arktinen ulottuvuus ja Eastern Flank Watch-aloite.

KEVPJ Kallas veti yhteen, että vaikka puolustus on kansallisella vastuulla, tämän hetken kriisit pakottavat meidät ajattelemaan eurooppalaisesti. Suurvallat haluavat nähdä jakautuneen Euroopan, joten yhtenäisyyden merkitys korostuu. Turvallisuusstrategian on tuotava lisäarvoa. Jäsenmaiden näkemykset ja non-paperit ovat tervetulleita.

Suomen edustajat

PLMI Häkkänen, Louhi, Saxén, Heikkilä, Backlund /PLM, Arvonen, Tikkanen, Oksanen /EUE